

# BUNKER 13

ANIRUDA BAL

Prevela

Nela Ivanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Aniruddha Bahal

BUNKER 13

Copyright © 2003 Aniruddha Bahal

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Njegovoj svetosti, Dagadguruu Šankaračarji Barati Tirta,  
mahasvamiđiju hrama Šarada Pitem u Šringeriju.*

## ZAHVALNICE

Satji Pramou Šastridiju za njegove molitve. Monuu i Duarkanat-  
điju za njihove dobre želje i što su morali da istrpe moje brojne  
telefonske pozive; Dadi i Lakšmiju za neke velike usluge koje su  
mi učinili; ribama u čijem sam hranjenju uživao na reci koja proti-  
će kroz Šarada Pitem u Šringeriju; Babaidiju i Dadi u Alahabadu,  
Livlin i dr Kašjapu.

Mojim ćerkama, Rei i Eši, zato što su mi, dok sam radio za  
kompjuterom, u bezbroj prilika sedele u krilu – Rea opčinjena  
ekranom, a Eša tastaturom; Rimi, za njeno dobroćudno tolerisanje  
mnogih časova koje sam, tokom svih ovih godina, proveo zagnju-  
ren u mašine za obradu teksta; Tarunu i Vinodi Mehta jer su mi  
odobrili dva meseca neplaćenog odsustva daleke 1996. godine, kad  
sam počeo da pišem ovaj roman; Gilon Aitken i Entoniju Harvudu  
što su mi dali neka obećanja – sada će morati da ispaštaju zbog  
toga; Džonatanu i Džonu za izvanrednu korekturu; En Korin i  
Stivenu Farelu za njihove izvanredne predloge; desetinama knjiga  
koje sam koristio tokom istraživanja i čije sam nazive bio suviše  
nemaran da zapišem i pomenem ih kako treba; i Miti koja me je  
naterala da to ipak uradim.

Takođe, svim advokatima i ostalima koji su nas podržavali u  
*Tehelki* tokom protekle dve godine, i duže. I da nije bilo njihovog  
*pro bono* angažovanja i izvanredne podrške, ne bih imao vremena,

sklonosti ni duševnog mira za bilo kakav kreativni poduhvat. Prema redosledu pojavljivanja (zasnovanom na mom haotičnom pamćenju), želim da izrazim veliku zahvalnost Virādu Dataru; Pravinu Anandu; Kevinu Gulatiju, mom školskom drugu čiji su hladnokrvnost i zdrav razum bili od koristi mnogo meseci dok je ta pravna zavrzlama trajala; Sidarti Dejvu; Nišit Desai; Ašni; Džonu Holtonu; Medanšu Tripatiju – da nas je zakon izneverio, moglo se dogoditi da postane i naš glavni telohranitelj; Kapil Sibal, nuklearnoj borboj glavi u našem arsenalu; Prašantu Bušanu za savest kakvom se malo advokata može pohvaliti; Višalu; Sidarti Lutri koji je uložio desetine sati mukotrpnog rada i koji je branio tvrđavu onda kada su vandali urlali pred njenim vratima; Pramodu Dubiju koji nas je obasipao svojim dragocenim znanjem o Biharu; Dušjantu Dejvu, koji je u stanju da za petnaest minuta izdiktira molbu dugu dvadeset strana, i sve to slušajući Mocarta; Šanti Bušan čije je samo prisustvo davalo nama, sitnim ribama u *Te helki* milione volti poverenja; Rani Džetmalani koja nam je, zajedno s izvanrednim sendvičima, davala i preko potrebnu moralnu podršku; Baldevu Maliku; Gintandaliju; Ramu Džetmalaniju – samo zato što smo njega imali na svojoj strani, nije bilo važno koliko je nasilnika Indijska unija podigla protiv nas, njegov glas je bio dovoljan; Mitu Malotri – njemu možete dati bilo kakav zadatak i potom zaboraviti na njega; Satjanarajnu Vašistu, Amitu Prasadu, Madukaru Pandeju; Kapurđiju; Smiriti; Vibavu, Utari; C.V. Nagešu, geniju iz Bangalora; R.K. Anandu, koji bi postideo i Šerloka Holmsa; Radživu Davanu koji može momentalno da razmrši bilo kakav pravni čvor, a koji je bio sve samo ne zabavljen našim običajem da bez najave nestanemo na nekoliko nedelja; Gopalulu Čaturvediju, koji može ceo dan da vas zabavlja anegdotama; Anilu Divaniju za moralnu podršku i zato što se složio da bude naš general u rezervi i Rakešu Dvivediju.

Svakako ova lista ne bi bila potpuna kad ne bih pomenuo neke od zaposlenih u *Te helki*, bivše i sadašnje, koji su uložili mnogo časova mukotrpnog rada: Anuiju Nair za njenu marljivost; Aruna Banota – bez njega bismo bili potpuno izgubljeni; Sandživa Kapura za pedantnost i pouzdanost; Kumara Badala, kao posebno dragog

kolegu koji je, iskreno govoreći, na svojoj koži izdržao najveći deo vladine osvete *Te helki* – možda će se jednoga dana sprovesti istraga protiv CIB-a povodom maliciozne tužbe koju su protiv njega podneli; Arnaba Pratima Datija, neumornog i izuzetno odanog kolegu; Šamju Dasguptu jer je uvek bila spremna da dođe na poziv; pokojnog, veoma dragog Aruna Naira zbog toga što je bio uz nas i pomagao nam u najvažnijim fazama; Briđa, koji je sam činio našu vojsku; Ninu, za energiju koju je širila kad je bila prisutna; Parsu Venkatešvaru Rao mlađeg i Venkata Parsu jer su verovali u *Te helku*; Hemendru Singa; Ađaja; Minti, Pravala; Metjua Semjuela bez čijih herojskih dela mnogi od gore pomenutih ne bi bili uposleni; Šomu Čaudari jer je bila jedna od retkih stvari vrednih gledanja tokom mesec dana mog guljenja klupe za svedoke; i Rakeša što je obavljao dosadne poslove u organizaciji ručkova.

To me dovodi pravo do toga da odam posebnu zahvalnost sir V.S. Najpolu, lejdi Nadiri Najpol, Pradipu Kišanu, Umi Šankar, Upendri Baksi, Anandu Patvardanu, Maduu Kišvaru, Marku Tuliđu, admiralu Purohitu i Premu Šankaru Ći jer su pošteno govorili ono što misle.

Pored toga, nama u *Te helki* bi bilo vrlo teško da opstanemo toliko dugo da nemamo prijatelje kao što su Madandit Sing iz fondacije Rejn bou, Karl Poup iz fondacije Sijera, Šenaz, H.S. Vedi, Satja Šil, Arundati Roj, Nilandžan Toli, Manod Prabakar, Bisvadi pu Moitri, Manišu Tivariđu, Karin Fišer, Deveni Verma, Mahimu Mehra, Maheš Džetmalani, Madavan Kuti, Devanšu, Vđaj Raman, Šekar Batja, Bili Sing, Arun Lamba, pokojna Prija Tendulkar, Sudir Varma, brojni ljudi koji su obrađivali podatke i Pavan Seti (da bar svako ima stanodavca kao što je on).

I na kraju, ali ne i najmanje važno, hvala Šankaru i Devini, jer su me naučili šta znači iskazati hrabrost u suočavanju sa zlom, i svi mojim prijateljima u medijima.

## 1

Među zubima stežeš vojničke čizme da ne pregrizeš sopstveni jezik. Major doktor Sendi lancetom buši plik na tvom stopalu, na prekretnici usiljenog marša pod dvadeset kilograma teškom ratnom opremom. Ostali su te odavno prestigli. Nakon što te je sradio, čak i Sendi odmiče ispred tebe. Ostavljen, rvući se s bolom, navlačiš čizme, silom nabijaš stopala u njih i ponovo uzimaš svoj teret. Sve je jači osećaj da ti sve ovo sranje u kome si – dvadeset kilometara marša s dvadeset kilograma tereta od kog ti se leđa pretvaraju u belo usijanje bola – stvarno nije bilo potrebno.

Jedan od mnogih načina na koji *homo sapiens*, s koeficijentom inteligencije 130 može da zajebe svoj život, na kraju odrtavelog dvadesetog veka jeste pisanje pisma sledeće sadržine načelniku Generalštaba sopstvene zemlje:

Poštovani gospodine,

Pozivajući se na telefonski razgovor od pre nekoliko dana, uzimam slobodu da vam na razmatranje pošaljem predlog u pisanoj formi. Mi u *Postu* želimo da napravimo foto-reportažu o dostignućima indijskih padobranaca. Naša ideja je da pošaljemo jednog od naših novinara na obuku, da vidimo da li može da je završi. S obzirom na jaku konkurenciju s kakvom se mi u

oblasti informisanja susrećemo, temeljni pristup našim reportažama je od najvećeg značaja, te otud i jedna ovako neobična molba. Pored toga, smatramo da će naša priča doprineti ugledu naše vojske i da će umnogome pomoći vašim sopstvenim naporima da u svoje redove privučete vrhunske talente.

Iskreno vaš,  
M.M.

Zahtev je odobren u februaru 1999, nakon što si pritisnuo, a bogami i podmazao oficira za odnose s javnošću koji te je, i sam bivši pripadnik Devete padobranske, sada vojni kancelarijski moljac, gledao u čudu prilikom sva tri susreta, pitajući: „Jesi li siguran?“ Naravno da si bio siguran, tada. Da ti je živopisno objasnio u šta se upuštaš, možda i ne bi bio.

Ali, pošto si uvalio dupe u sranje, namera ti je da izdržiš do kraja, izvedeš sve te skokove, pa makar imao po hiljadu plikova na svakom stopalu. Ti, kao, znaš zašto.

Štabni narednik Islamudin uživa da te stavlja na muke. On momke kao što si ti svrstava u kategoriju šonja, s kojima jedna takva muškarčina kao što je on lako može da izađe na kraj. Šepuri se kao ćuran. Gledaš kako se vraća, prolazeći kroz gomilu ljudi u trku, da vidi šta je s tobom. Smatra te vojnikom četvrte kategorije.

„Šta je bilo?“, pita. „Ponestaje ti kiseonika? Hoćeš da te vratim nazad, pa da počneš čitavu jebenu stvar od početka, sa sledećom turom novajlija?“

U narednikovom je interesu da provuče tvoje dupe kroz kurs za podizanje fizičke spremnosti pre nego što ti vojska dozvoli i da samo takneš padobran. Verovatno mu to pomaže u karijeri. Ali, priča se da u svom programu osnovne fizičke obuke voli da vidi samo nove face. Ne želi da neki zaostali mučenik unapred puni glavu novim ptičicama o tome kakav je on skot. Hoće da ovi to sami otkriju.

Obuka koju pohadaš nije redovna obuka za Devetu padobransku, već sporedna, koju organizuju za oficire iz drugih jedinica kao deo programa za podizanje nivoa obučenosti vojske. Time si

pošteđen naprednih, devetopadobranskih kerefeka zbog čijeg bi izvođenja, u to si siguran, završio u bolnici u roku od dva dana. Ali čak je i ovaj skraćeni i razvodnjeni drill, ova bleđa senka zajebrane rutinske obuke kroz koju prolaze njihovi momci, više nego dovoljan da ti razbuca bioritam i pregreje motore.

Ono što niko ne želi jeste da ponovo prolazi kroz obuku narednika Islamudina i tako mu da još jednu priliku za kalibraciju i reprogramiranje sopstvenog biološkog ciklusa uz pomoć njegovog čuvenog treninga u pet ujutru.

Ustaješ i teturaš, oslanjajući se na preostale zdrave delove svojih donjih udova, ali onda kažeš sebi: „Ma jebeš nogu“, i ubrzaš, shvativši da bol više nije tako jak kao pre. Major doktor Sendi je na tebi izveo magiju.

Druga stvar je što ti se nijedan usrani plik ne bi ni pojavio da ti narednik Islamudin još prvog dana obuke nije rekao da zaboraviš u ormariću svoje najke za trčanje. Vojska voli da svoje dečake vidi u crnim vojničkim čizmama i u prve dve nedelje marševa i taktičkih napredovanja uče ih kako da izbegnu uganuća i povrede. Momci oko tebe ih već godinama nose, ali ne i ti.

„Čuvaj se tendinitisa“, upozorio te je drugar iz čete, inače pripadnik Devetog vazduhoplovnog puka Džeta\*. „On je još gori od uganuća.“

„Šta je to?“, pitaš. „Zvuči kao stočna bolest.“

Sažaljivo te gleda. „Mišići na zadnjem delu skočnog zgloba mogu da se upale od preteranog istezanja. Čuvaj se. Ja sam to imao na Akademiji. Upala tetiva na obe noge. Nedelju dana nisam mogao da hodam.“

Nemaš pojma kako se izbegava tendinitis, ali podsvesno isprobavaš neke elegantne skakutave korake za koje se nadaš da će te spasti toga. Pa tako, umesto tendinitisa, dobiješ plikove. Ni to nije toliko strašno koliko kad vas četvorica koji delite sobu u vojnom

\* Džeti su pripadnici naroda koji naseljava Pandžab, Sind, Harijana Džamu, Radžastan i zapadni Utar Pradeš u Indiji. Bave se pretežno poljoprivredom, retko se mešaju sa pripadnicima drugih etničkih grupa i poznati su kao izuzetni vojnici. (Prim. prev.)

hostelu, u isto vreme skinete čizme nakon marša. Negde si pročitao da psi imaju čulo mirisa koje je hiljadu puta osetljivije od ljudskog. Siguran si da bi pas koji bi se u tom trenutku zatekao u sobi istoga časa crkao.

Poslednje nedelje, pored praktičnog, usledio je i teorijski deo obuke. Pre tehničkih detalja dobijaš dvodnevnu dozu istorije vazduhoplovstva. Tu učiš sve o Padobranskom bratstvu, o vrhunskoj svetskoj jedinici, odnosno o Crvenim beretkama.

Instruktor nastave čita iz svojih beleški:

Italijani su osnovali prve padobranske snage 1928. godine. Godine 1930, Sovjeti su formirali svoj prvi bataljon. Međutim, prvi koji su celom svetu otvorili oči po pitanju uspešne primene padobranskih jedinica bili su Nemci, u aprilu 1940. Oni su svoje padobranske trupe, *Fallschirmjaeger*, s ogromnim uspehom koristili najpre u napadu na Norvešku, a potom, mesec dana kasnije, i na Holandiju.

Savezničke snage, naročito Britanija, brzo su reagovale. Britanci su svoju prvu padobransku školu u Mančesteru otvorili 1940. godine, nakon što je Vinston Čerčil naredio formiranje padobranskih snaga koje bi brojale pet hiljada ljudi. U roku od godinu dana, zaživeo je Indijski padobranski bataljon, a nakon toga su i druge zemlje Komonvelta učinile isto. Kanađani su svoje padobranske jedinice formirali 1942. Iako su mnoge od ovih padobranskih snaga oformljene i obučavane nezavisno jedna od druge, ujedinjavao ih je zajednički simbol – amblem na crvenim beretkama. Ipak, bio je to samo spoljašnji znak čvrste veze koja se stvarala među padobrancima raznih zemalja, kao rezultat zajedničkih operacija tokom drugog svetskog rata. Dve najznačajnije operacije bile su desant 6. juna 1944, kao deo savezničke invazije, i operacija Market Garden\* kasnije iste godine.

\* Operacija Market Garden je bila saveznička vojna operacija u Drugom svetskom ratu sa ciljem da se zauzmu mostovi na glavnim rečnim tokovima holandske teritorije pod nemačkom kontrolom i na taj način omogućiti prodor savezničkih trupa u samo srce nacističke Nemačke. (Prim. prev.)

Na ovom mestu instruktor Bomik skida svoje naočare i prebira po sećanju. Opisuje nam događaje tokom uličnih borbi u Arnheimu, gde je britanska Prva vazduhoplovna divizija dobila naređenje da zauzme i obezbedi most na nižem toku Rajne, u roku od četrdeset osam sati. Stvar su prvo zajebali Britanci, izbacujući samo polovinu snaga prvog dana, dok su ostatak ubacili suviše kasno. Nakon doskoka, shvatili su da je obaveštajna služba zakazala i da su snage koje su morali da probiju uključivale i elitni SS oklopni korpus. Ali, uprkos tome što su im SS ludaci bili za vratom, oko sedamsto ljudi uspeo je da stigne do mosta i izdrži tenkovske i pešadijske napade tri dana i noći. Sve dok esesovci nisu izgubili strpljenje i shvatili da je nedopustivo da ih takva šačica ljudi toliko dugo smara. Tako su isterali Prvu vazduhoplovnu diviziju zapalivši zgrade koje su ovi držali. Umesto da se predaju, padobranci su se raspršili po terenu. Nakon devet dana borbe, Prva vazduhoplovna se najzad povlači preko Rajne: 2.163 preživelih od ukupno 10.095.

Bilo kako bilo, britanski padobranski puk je, kao što znate, formirao tim Crvenih đavola\* u severnoj Africi, u vreme savezničke ofanzive na Maroko i Alžir, gde su bataljoni padobranaca izbacivani da zauzmu uzletišta i mrežu puteva, i služili kao prethodnica snagama na zemlji koje su trebale kasnije da dođu i pomognu im. To je, saznaješ, poreklo i pedigre vazduhoplovne inicijative.

Međutim kopnene trupe su, ne jednom, propustile da se spoje s drugom padobranskom, pa su se jadni momci našli osamsto kilometara u dubini Romelove teritorije i morali dva dana da marširaju kako bi se pridružili sopstvenim snagama. Samo četvrtina njih je uspela.

Puk je takođe postao poznat po sjebanim doskocima. Na primer, u operaciji na Siciliji 1943. godine, samo je oko tri stotine od njih 1.800 koliko ih je skočilo iz aviona, uspeo da se spusti u zonu doskoka. Za tih par stotina ljudi, to je bila odlična prilika da postanu heroji braneći most Primasol ceo jedan dan. Bomikova erudicija kada je istorija padobranstva u pitanju ne uključuje

\* Crveni đavoli (en.: *Red Devils*) je nadimak zvaničnog egzibicionog padobranskog tima Padobranskog puka i čitave Vojske Ujedinjenog kraljevstva. (Prim. prev.)

objašnjenje zašto je saveznicima bilo toliko važno da taj most drže samo jedan dan. Možda na njemu nije bilo dovoljno kurvi s kojima bi se njihovi oficiri malo zabavili pre povlačenja.

Dok se Britanci mogu pohvaliti samo vazduhoplovnom brigadom, američki vazduhoplovni zaludenci imaju borbene snage koje uključuju 82. vazduhoplovnu diviziju, mehanizovanu pešačijsku diviziju, oklopnu brigadu, protivtenkovsku vazduhoplovnu konjičku brigadu i 101. vazdušno-desantnu diviziju.

Pripadnici 82. vazduhoplovne divizije su posebna priča. Svoju prvu ulogu odigrali su u Normandiji, na „dan D“. Pored blizu sedamnaest hiljada zaludenika u svojim redovima, 82. takođe ima dovoljno aviona – C-130, C-5 galaksija i C-4 starliftera – da podigne i isporuči ovaj živi tovar ludaka na bilo koju tačku na mapi sveta. Obučavaju ih u Fort Beningu u Džordžiji, a na sudar s devojkama dolaze helikopterom AH-1S kobra na koji možeš da montiraš višecevni bacač raketa.

Iako američke padobranske snage nadmašuju britanske, Rusi ih sve šiju. Oni su tek manijaci na kvadrat. Vazdušno-desantna vojska broji sto hiljada pripadnika. U slučaju da NATO uradi nešto što bi ih stvarno iznerviralo, momci su spremni da skoče u zapadnu Evropu iza neprijateljskih linija i reše se francuskih i nemačkih seronja s 73-milimetarskom gvožđurijom, AT-4 Spigot\* protivtenkovskim raketama, 120-milimetarskim samohodnim bacačem 2S9 i bilo čim drugim što imaju pri ruci, a što se može montirati na njihovo desantno borbeno govno zvano BMD M1979.

Razlog zašto bi prvo napali Francusku je taj što Francuzi imaju zadatak da spasavaju nemačke guzice ukoliko im Rusi dođu u posetu. Francuske desantne snage sačinjava oko 14.000 pripadnika 11. padobranske divizije smeštene u Tarbu. To uključuje i 2REP\*\*, padobranske trupe Legije stranaca koje su izvršile napad na Kolvezi 1978. godine. Ovi elitne drkadžije imaju oko četiri jurišne čete padobranaca. Toliko su elitni da ne opšte s civilima.

\* AT-4 Spigot je NATO oznaka za ruski protivoklopni raketni sistem 9K111 Fagot. (Prim. prev.)

\*\* 2REP (*2e Régiment étranger de parachutistes*) – Drugi padobranski puk (Legije) stranaca. (Prim. prev.)

Zanimljivo je da francuski padobrancima imaju najviše operativnih skokova od svih padobranskih snaga na svetu. Učestvovali su u akcijama u Indokini, Suecu i Africi, a najviše u Alžiru. Francuska vojna kampanja u Indokini imala je 156 desanata od kojih je vrhunac bio istorijski desant u dolinu blizu Dijen Bijen Fua gde je Vijet Min\* generala Đapa izbacio Francuze iz igre, a kasnije, 1955. godine i iz celog tog regiona.

Godine 1957. francuske padobranske snage su se vratile u borbu. Ovoga puta, 10. padobranska divizija je osvojila grad Alžir i u roku od mesec dana uspostavila red. Međutim, uplitanjem u pokušaj da se zbaci general Šarl de Gol 1960, godine naneli su sebi ogromnu štetu i sve od tada, na njih se gleda s izvesnom dozom sumnje. Pa ipak, iz njihovih redova iznikla su dva izuzetna vojnika – general Žak Masu i general Marsel Bigar, čiji je dolazak u Dijen Bijen Fu učinio čuda za moral opkoljenog garnizona. Njegov zaštitni znak, nešto po čemu se razlikovao od svih ostalih, bio je običaj da na smotru trupa dođe spustivši se padobranom, salutirajući pri doskoku ispred počasne garde.

Indijske padobranske trupe su, u poređenju s ostalima, prilično skromne: simboličnih devet bataljona s ukupno 5.500 pripadnika. Od tih devet bataljona, Prvi, Deveti i Deseti su padobranski komandosi koji su nedavno izveli akciju na Šri Lanki i Maldivima, mada je 50. indijska padobranska brigada formirana davne 1941. uglavnom delovala u Burmi i na severoistoku. Gurke\*\* su bile prve indijske trupe koje su nosile padobranske oznake. Dok su padobranske snage bile još u povelju, Britanci su shvatili da je Gurke najlakše nagovoriti na nešto tako ludo kao što je iskakanje iz aviona.

152. i 153. padobranski bataljon Gurki pokazao se sjajno u akciji protiv Japanaca u Sangšaku dok su ovi napredovali ka Impalu.

\* Vijet Min je bio naziv vijetnamskih revolucionarnih snaga koje je formirao Ho Ši Min 1941. godine, sa ciljem da se izbore za nezavisnost od Francuske i suprotstave se japanskoj okupaciji. (Prim. prev.)

\*\* Gurke su pripadnici indijskog naroda koji žive u Nepal. Dvesta godina su bili u sastavu britanske armije, a sada su deo indijske vojske. Poznati su kao neustrašivi ratnici. (Prim. prev.)

Podnevši najžešći deo njihovih bočnih napada na 14. armiju u povlačenju, Gurke su garnizonu u Impalu obezbedili vreme neophodno da organizuju odbranu.

Kasnije, brigada se istakla u britanskim pokušajima da oslobode Rangun od Japanaca. Padobranci su izvršili desant na Tava-ji, južno od Ranguna da bi počistili japansku odbranu na obali reke Rangun, i tako oslobodili put za 26. indijsku diviziju koja se zaputila uz reku u amfibijskoj operaciji pod tajnim nazivom „Drakula“.

Nakon što su vas nafilovali teorijom (što je oblast u kojoj imaš nameru da stekneš nedostižnu prednost nad majorom Rodrigezom, s kojim si se opkladio da ćeš obuku završiti s boljim uspehom), sledi obuka doskoka. Tu učiš da pri spuštanju dotakneš zemlju na hiljadu različitih načina. Standardni način – laktovi skupljeni, kolena i stopala sastavljena a noge opuštene u momentu dodira s tlom, može da spreči povrede kod svih, osim najtežih prizemljenja. Ali, s obzirom na to da vojni padobranci nemaju mogućnost upravljanja, tako da ti je kontrola nad pravcem kretanja prilično nikakva, moraš da savladaš prizemljenje spreda, nazad i bočno, u zavisnosti od toga na koju te stranu vetar nosi. Rečeno ti je da uvek i u svakom trenutku telo držiš u obliku slova S. Vojska ima razrađene postupke u slučaju sranja kao što je bliski susret s nekim čvrstim objektom – zidom crkve, na primer. Oni čine sve kako bi ti sačuvali dupe u jednom komadu za zajebane misije na koje te šalju. Uče te kako da smanjiš jačinu udara prizemljenja. Uče te kako da izbegneš direktne sudare s objektima na zemlji. Kažu ti da je mnogo bolje da sjebeš nekoliko rebara nego da prošeš mozak udarivši o betonski zid.

Sledeća dva sata, padobranski instruktor skokova te primorava da izvedeš oko četrdeset padobranskih doskoka iz svakog ugla koji mu padne na pamet. Stojeći pored tebe, major Rodrigez šapuće: „Hej, MM, a šta je sa sletanjem na đoku? Da li će i tome da nas nauče? Šta bi se momku kao što je Islamudin desilo u slučaju nepredviđenog doskoka na đoku?“

To je, složićete se, veoma bitna stavka u teoriji doskoka. Islamudin ima ud veličine tega od dvadeset kila, koji ste ti i ostali iz tvog desetočlanog odeljenja imali prilike da vidite kad vas je naterao na zajedničko tuširanje, što je, po njemu, imalo za cilj da razvije osećanje pripadnosti i zajedništva među vama.

Suzdržavaš se da odgovoriš Rodrigezu iz straha da ne privučеш pažnju instruktora. Poznate su ti majorove neprevaziđene taktike. Za njega postoje samo dve kategorije živih bića: igrači i seronje za sjebanje. Naravno, major Rodrigez sebe smatra igračem. I mada nemaš nameru da dovodiš u pitanje mišljenje koje ima o sebi, niti da dovodiš u sumnju njegovu socijalnu teoriju, pomalo te brine u koju će te kategoriju ta ista teorija smestiti ukoliko izgubiš opkladu. Majora si dobro osmotrio kada ste zajedno bili u Siačenu u decembru 1998. godine i znaš da je spreman na sve da bi se popeo do vrha. Zato želiš da se znoji do poslednjeg trenutka. Tvoja jedina šansa leži u tome da ga, bacajući mu klipove pod noge, naterаш da napravi grešku i tako ga pobediš u njegovoj sopstvenoj igri.

Sledeći deo obuke odnosi se na upoznavanje s kupolom padobrana sačinjenom od specijalnog najlona koji te sprečava da odzgo padneš kao kamen. Glavni padobran indijskih padobranaca je, objašnjavaju ti, PTRM\*, bez mogućnosti upravljanja, čiju sudbinu možeš kontrolisati samo povlačenjem konopaca, čime se omogućava strujanje vazduha i sprečava sudaranje s drugim skakačima. PTRM je dizajniran prema američkom T-5 padobranu, ali se na njemu konopci razviju pre nego što se kupola zategne, tako da nema onog cimanja koje dobiješ s T-10. S druge strane, američki T-10 ima u potpunosti omogućeno upravljanje, s kupolom koja se otvara i pre nego što se konopci zategnu.

„Ali“, nabacuje major Rodrigez u jednoj od vaših grupnih pijan-ki, „ima situacija u kojima dolaze do izražaja mane padobrana T-10.“ Niko od momaka iz odeljenja ne može da smisli nijednu očiglednu manu tom padobranu. Svi smatraju da je bolje ići k

\* PTRM (en.: *Paratrooper Main*) – Glavni padobran padobrinskih trupa Indije. (Prim. prev.)

tački doskoka putem koji sam odabereš, nego da sletiš na električne vodove i napraviš od sebe roštilj. Ali je major, vidi se, proveo neko vreme u biblioteci, stekavši izvesnu prednost nad tobom kad je posredi teorija.

Objašnjava: „On može da bude zajeban ako imaš sajlu i na levoj i na desnoj strani aviona. Svaki padobran s mogućnošću upravljanja ima otklon. On te ne vuče pravo dole ko što to čine PTRM ili PX4.“

Svi inteligentno klimate glavama.

U ovom trenutku, tvoj vod je na simulaciji iskakanja uz pomoć sajle. Padaš kroz vrata aviona, usporen duvanjem ogromnih ventilatora. Moraš da se poslužiš veoma veštom manipulacijom i izbegneš da se u redu od šest ljudi, major nađe baš iza tebe, jer bi mogao da budeš katapultiran napolje mnogo jače nego što je to potrebno – u tom slučaju postaješ nervozan, iako je to pad od samo devet metara.

Ipak, prolaziš kroz obuku na vazdušnom trenažeru s lakoćom, a sledeći korak te vodi do kule, gde se, zakačen za dve žice sistemom veza, bacaš četrdesetak metara u neku vrstu vazdušne staze. Isto kao da si na toboganu, samo s malo više truckanja. Kliziš s lakoćom nekih stotina metara. To je nešto najbliže skoku u vazdušnu struju Antonova. Pored toga, tri dana si vežbao kako da otkopčaš i otkačiš uprtače i oslobodiš se padobrana. Objasnili su ti kako da izbegneš da te kupola vuče po zemlji nakon doskoka.

Sledećeg dana, vreme je i za prvi skok. Svi momci iz odeljenja su u prostorijama majora Rodrigeza i na smenu cugaju rum iz papirnatih čaša. Kroz dim cigareta i isparenja ruma, major Rodriguez detaljno opisuje nezgodu koja se desila juče na simulatoru skokova.

„Pri skoku moraš da budeš brz. Ali, ako si suviše brz, možeš da završiš kao ona dva momka juče. Drugi momak je skočio suviše brzo posle prvog. Njegovo telo je zaustavilo strujanje vazduha pa se padobran momka koji je prvi iskočio potpuno izduvao. Eto, takve stvari mogu da se dese.“

„Hoćeš da kažeš da su se upetljali?“, pita major Sendi, želeći da razbistri maglu koju su mu u glavi stvarali tehnički izrazi.

„Da. Dva momka, jedan iznad drugog, konopci upleteni“, nastavlja Rodrigez. „Momak na vrhu ostao je bez vazdušnog strujanja svih dvesta metara spusta, a onda je momak ispod pokušao da ispravi svoje konopce, ali mu je padobran omlitavio i obojica padoše s dvesta metara visine. Pokušali su da aktiviraju rezervne padobrane, ali su im se ovi otvorili pravo u lice i zapleli su se u konopce.“

„Jesu li mrtvi?“, pitaš pre nego što si mogao da se zaustaviš.

„Ne“, odvratila major Rodrigez, „otišli su na čajanku s komandantom baze. Polomljene noge, karlice, naprsle kičme, glave, ruke, svaka jebena kost. MPU slučaj.“

„MPU?“, pita Sendi.

„Mrtav pri udaru“, odgovara major Rodrigez. Zbog načina na koji mu se reč udar kotrlja preko jezika, na trenutak svi ostaju bez glasa. „Jedan od gorih incidenata koje su ovi momci imali u poslednje vreme. Pre neki dan su imali grupu na prvom skoku, a poslednji momak u redu nije hteo da skoči. Jednostavno, uhvatio se za okvir vrata i ni makac! Instruktor ga je udario nekoliko puta po zglobovima da mu olabavi stisak a onda ga šutnuo u dupe da bi ga naterao da skoči. Momak je dobio prelom ručnog zgloba, a uopšte se ne seća kako. Potpuno je izgubljen. Ponekad, gore pri pogledu na zemlju dospeš u stanje šoka i kasnije se ničega ne sećaš.“

„Mislim da instruktori ne bi trebalo nikoga da prisiljavaju kada je prvi skok u pitanju“, kažeš.

„Jebeš ga, ko zna šta bi instruktori smeli da rade, a šta ne?“, odvratila major Rodrigez. „Imamo tog jebenog novajliju. Mi smo njegova prva grupa. Možda će nas sve išutirati napolje. Možda tako gore svi doživimo šok. Možda srušimo jebeni avion.“

Običaj padobranskih snaga je da u roku od dvadeset četiri sata od neke zajebane padobranske nezgode, radi podizanja morala, organizuju skok čitavog bataljona u velikom stilu. Takođe je običaj da se novajlije koje prvi put skaču nikada ne mešaju s veteranima. Ali kako je jedan Iljušin 76 imao bliski susret s pticom – uleteo mu je jastreb u mlaznu turbinu, tri grupe guštera morale su da se ukrcaju u isti avion s pripadnicima 5. padobranske koji su izvodili skokove sa šezdeset kilograma teškom opremom. Veliki momci su tovarili opremu i slagali je po celom avionu a ona je padala preko

njih. A šaljivdžija pored tebe je zaspao još pre nego što je moćna ptica zarulala pistom. Potom je dispečer hodao svima po glavi dok je proveravao opremu.

Ali, ti razmišljaš samo o tome kako da ostaneš ispred majora Rodrigeza nakon što se upali zelena lampica. Onaj ko prvi dotakne zemlju dobija veliki broj bonus poena. Mala igra u okviru vaše opklade. Majorova lična mala igra je, naravno, spid. To mu je omiljeno sredstvo. Nešto da ga ubrza, podigne samopouzdanje i dovede centralni nervni sistem u optimalno stanje za podnošenje stresnih manevara koji su pred njim.

Uzima ga tako što ga umota u rizlu i proguta zamotuljak. Progura ga niz grlo s malo ledenog piva u kantini pre dolaska na zbornu mesto.

Posle pola sata lepo možeš da vidiš kako mu oči sjaje što je znak da je bombica počela da deluje. Ti lično nisi ljubitelj gutanja raznih sranja. To, smatraš, daje prilično razvodnjen doživljaj. Pre si za brzo delovanje, pa na svom ogledalu za brijanje izvlačiš nekoliko tankih crta praha, fino isitnjenog kako bi manje peklo i ušmrkavaš kroz savijenu novčanicu od deset funti. Naravno, dozu si dobio od majora Rodrigeza. Odakle njemu – to je njegova stvar.

Razgovor prestaje kada se upali zelena lampica. Vaše tri grupe su pozadi, znoje se čekajući da veliki momci zajašu vetar. Najvažnije je, prisećaš se, da se pri skoku snažno odbaciš, što sprečava vazдушnu struju da te zgrabi i tresne o trup aviona puneći ti facu aluminijumskim opiljcima.

Major Rodrigez je poslednji u tvom redu. Između vas su dva momka. Major obrađuje Sendija koji je odmah iza tebe.

„Hej, Sendi, jesi li proverio svoj padobran? Meni ne izgleda dobro. Izgleda mi kao da su ti se gurtne zapetljale“, kaže mu Rodrigez.

Major Sendi počinje da se znoji kao svinja.

„Jebi se, Rodrigezu“, odvrća. „A ti u svom najlonu imaš kame-nje.“

„Čoveče, ozbiljno ti kažem, moraš da pogledaš. Imaš neku čudnu lepljivu stvar po čitavom rancu“, nastavlja Rodrigez.

Uspeo je da Sendija dovede do ludila. Tu je još jedan momak u tvojoj grupi, kapetan Prem Prakiš koji je iza Sendija, ali ispred Rodrigeza. Sendi gleda u njega očekujući moralnu podršku koju mladi kapetan nije u stanju da mu da. On je očigledno i sam na dobrom putu da odlepi i trenutno je zauzet nastojanjima da sačuva sopstveni razum.

Rodrigez nastavlja da obrađuje Sendija. Dovikuje instruktoru da pogleda Sendijev padobran. A onda, kada grupa dobija znak za pokret, major Sendi je toliko istripovan da počinje da urla i otkačinje se sa sajle.

Jedino su tebi potpuno jasne Rodrigezove namere. Smanjuje broj ljudi između vas dvojice. Umanjuje prednost od tri sekunde koju imaš u odnosu na njega. Ali, bez obzira na to, smatraš da je pobjeda tvoja. I dalje ćeš imati vođstvo od pedesetak metara koliko ćeš preći pre nego što Rodrigez skoči.

Ali, ono na šta nisi računao je da će Sendiju pregoreti svi osigurači u glavi. Čuješ njegove poremećene jauke, vidiš ga kako ludački gestikulira u pravcu Rodrigeza. U tom trenutku, pali ti se lampica da je možda i Sendi urađen. Samo što to, verovatno, ne zna. Gledaš kako instruktor napušta svoje mesto kraj vrata i prilazi Sendiju. Drži ga. U tom trenutku, došao je tvoj red i izlećeš iz Antonova, blago gurnut od strane jednog od tri instruktora koji stoje kraj vrata.

„Kreći, kreći!“, urlaju.

I dok sečeš vazduh, osetivši utešni trzaj otvaranja kupole, usred svih tih novih čulnih doživljaja koji jure kroz tebe i na trenutak ti potpuno blokiraju tok misli, i dalje imaš neodoljivu potrebu da baciš pogled gore i pokažeš pobednički znak majoru Rodrigezu.

Čuješ zvuke razvijanja kupola. Rodrigez je desetak metara iznad tebe. Vidiš mu na licu izraz duboke usredsređenosti. Gledaš kako rukom poseže k mehanizmu za otvaranje padobrana – dve poluge na ramenima. Još uvek je u slobodnom padu. Spušta se ispod tebe. Ne možeš da veruješ sopstvenim očima. Gledaš kako povlači ručicu za oslobađanje rezerve i trenutak koji je prošao dok se konopci nisu oslobodili i najlon naduvao čini ti se kao večnost. Vidiš kako mu se telo cima nagore pedeset metara pre

udara. Konopci na grudima su mu se zategli. Sada je u horizontalnom položaju. Gledaš kako povlači konopce, balansira padobran i uspravlja se u trenutku udara.

Zbog onoga što si imao prilike da vidiš, pojeo bi sopstveno govno. U katalogu ludaka koje ti je sudbina odredila da sretneš, shvataš da je major Rodrigez posebna priča. A onda se zemlja približila pre nego što si očekivao i misli ti zaokuplja tvoja sopstvena sudbina. Zatežeš udove. Zauzimaš položaj u obliku slova S. Najvažnije je da ne tresneš o zemlju kao vreća govana. Tome su te učili. Takođe, učili su te da otkopčаш i otkačiš uprtače i oslobodiš se padobrana. Ali te nisu učili šta da radiš ako prilikom sletanja nema vetra i cela se jebena kupola sruči na tebe. Treba ti oko milion minuta da se izvučeš.

## 2

Kudos presreće Rodrigeza nakon što mu je priča o njegovoj pribrnosti tokom prvog skoka stigla do ušiju. Preživeti doskok s rezervnim padobranom pri prvom skoku je slučaj nezapamćen u istoriji indijskog padobranstva, što Rodrigezu obezbeđuje mesto među slavnim ličnostima bataljona. Major je, naravno, bio dovoljno pаметan da odmah nakon spusta oslobodi kupolu glavnog padobrana i dobro nožem obradi svih pet komora. Mogućnost rasprskavanja komora glavnog padobrana je dobro poznat rizik. Teškaši iz 5. padobranske su došli da se rukuju s njim, čestitajući mu na tako veštom manevru. On je sve to primio mirno, bez pompe.

Nije mogao da izbegne ispitivanje zbog onoga sa Sendijem. Ali niko osim Rodrigeza, Sendija i tebe nije znao šta se u stvari dešavalo, tako da majorova verzija glatko prolazi. Ti imaš svoje razloge da ne otkucaš Rodrigeza, a to nisu oni razlozi za koje on misli da jesu.

Važno je da niko nije stradao. Ako je nečije dupe uopšte bilo u procepu, bilo je Rodrigezovo. Nema razloga ne poverovati u ono što kaže, naročito pošto Sendi nije progovorio, iako je znao o čemu se radi. Samo je spakovao svoje stvari i tiho se vratio u svoj 9. puk radžputskih strelaca, kao da se ništa nije desilo.

Otkrivaš kako je dobra stvar što je vojska spremna na slučajeve kao što je Sendijev. Useravanje od straha prilikom prvog